

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 8. Quomodo consolandi sint, qui angorem & tristitiam animi patiuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

ce, & in hoc solare, quòd hæc tua pressura geratur, videtur cognoscere me, qui, & si possem, non tamen removeo, etiam plus te diligam, quàm te ipsum.

V. Hortetur illos, ut hoc ipso, quòd tam graves persecutiones habeant, magis se per orationem, & fiduciam, aliarum virtutes Deo conjungere studeant, ut dicere possint cum S. Ioh. Rom. 8. *Si Deus pro nobis, quis contra nos?* Ita suavitatem Author l. 3. c. 36. dicens: *Quis es tu, ut timeas à mortem homine? hodie est, & cras non comparet. Deum time, & minimum terrores non expavesces. Quid potest aliquis in verbis aut injurijs? sibi potius nocet, quàm tibi, nec poterit dicium Dei effugere, quicumque est ille.* Sic S. Antonius de Visionibus in diversa bestiarum forma apparentibus intrepidus ait: Si quam Deus vobis dedit potestatem in me, exerceat me, irruite in me. Si autem nullam in me accepistis potestatem, cur frustra laboratis?

VI. Jubeat illos considerare præmij magnitudinem, quod persecutiones consequitur; hæc enim & Christus Apostolus suos consolatus est Matt. 5. dum dixit: *Beati estis, cum maledixerint vobis homines, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum vos, mentientes propter me. Gaudivite, quoniam merces vestra copiosa est in caelis.*

VII. Denique meminisse jubeat, quòd dictum sit à S. Ioh. 2. Tim. 3. *Omnes, qui piè volunt vivere in Christo, persecutionem patientur.* Unde S. Gregorius l. 6. epist. 27. ait: *Confidenter dico, quia minùs piè vivis, si minùs persecuti fueris.* Hinc & S. Stephanus dicebat Act. 7. *Quem Prophetarum Patres vestri non sunt persecuti? cur ergo si piè vivis, cum Sanctis & pijs hominibus, cum iisdem etiam persecutionem non libenter patiantur?*

§. VIII.

Quomodo consolandi sint, qui angorem & tristitiam animi patientur.

I. **E**tiam his inprimis exemplum Christi ob oculos ponatur, qui cœpit pavere, tædere, & mæstus esse, dixitque Marc. 26. *Tristis est anima mea usque ad mortem.* Sed & ad horam cœlestem clamavit Marc. 14. *Deus, Deus meus,* ut pater

reliquisti me? quis enim tali exemplo non moveatur ad an-
gorem suum æquo animo ferendum?

II. Proponat item exemplum illius Amici Christi, de
quo Rodriquez p. 1. h. 3. c. 29. refert, quòd, cum per quin-
quennium gravissimis animi angoribus & desolationibus fu-
isset oppressus, & duo Angeli eum consolari vellent, ipse id
respuerit dicens, abunde sibi ad consolationem sufficere, quòd
DEI in se voluntas perficeretur.

III. Considerare ipsos jubeat, quod præclare Taulerus
sequentibus verbis notavit. Postquã homo ab omnibus abstra-
ctus jam puer esse desit, & abunde revocillatione divina dul-
cedinis roboratus est, tũ Deus panem cibarium ei porrigit, ut-
pote jã viriles annos in spirituali vita affecuto. Expediit pror-
sus, ut ille solido duròq; cibo pascatur, nec decet eum deinceps
lacte foveri. Neesse est, ut ipse jã puerilibus ludis relictis, ne-
gotiari, & vitium suo labore conquirere, cæliq; savitiam ac
tempestates perferre discat. Deus igitur & astam, tenebrosam,
desolatãmq; viam illi proponit, per quam eum deducens au-
fert siue occultat ab eo dona omnia, qua illi unquam largitus
fuerat. Hic jam homo totus sibi ipsi relinquitur, ita ut nullam
Dei notitiam in se remansisse putet. Omnia exercitia sua, &
quacunque facit, aut dimittit, prorsus insipida sunt, unde &
anima illius præ radio in illis dormitat. Tu, quisquis hac ex-
periris, non declines advana solatia, sed esto fidelis cælesti
Sponso, viriliter age, probe te gere, nam certissimè Deus tibi
proximus adest. Tantum viva fidei stipiti firmiter innitere,
indubitanter melius habebis, omnia prosperè cedent.

IV. Saluberrimam illis Ludovici Blossij doctrinã c. 9. Spes.
Spiritus proponat, dum sic loquitur: Quãdo videris tibi magna
obscuritate, ariditateq; contabescere, & gravibus angustijs
premeris, si tunc conformis divina voluntati, miseriam & af-
flictionem illam cum benigna tranquillitate propter Deũ to-
leras, multo gravior Deo es, quam si divino lumine multũ ir-
radiareris, & intus florerent omnia. In pressura & afflictione
homo nõ ita facile seipsũ querere potest, sicut insensibilis dul-
cedinis, cõsolationisq; affluentia, in hac enim plerũq; natura
se admiscet, & anima, si incautior fuerit per immodicam dele-
ctationẽ cito maculam contrahit. Sane fieri non potest, ut ali-
quis resignato corde quidpiã sustineat pro gloria Dei, quin sa-
poram

poram quendam divinitatis percipiat. Licet enim illi
fortassis sentire, id est, sensibiliter gustare contingat (Dei
tempus occultante) hoc ipso tamen ei, quod patitur, bene
quod se illud ad aeternam Dei gloriam ferre velle cognoscit.

V. Etiam doctrinam à S. Henrico Sufone apud Blois
consolat. p. 111. traditam interdum in memoriam revocari
non omittat, quæ sic habet: Considerare libet, quàm suavis
et amorosè aeterna Sapientia cuncta disponat, dum quod
vimum sibi nocere plerique, angustijs, tætarionibusque, gravibus
pressi arbitrantur, ipsa ad suam eorum utilitatem in
Magnâ siquidè purgatorij partem illa afflictio tollit, et
patientibus impendio prodest, atque ingens primum addit
Quamvis enim multorum criminum se reos arbitrantur,
corâ Deo veri, magnique Martyres sunt, cum nulli dubium
longè acerbiorum huiusmodi perpetuam afflictionem dolere
figere, quàm unius carnificis ictus collo exceptus. Unde et
lerus ibidem hortatur; Amaritudinè, quàm sentis, pro
et purgatorio suffer patienter. Verè namque pura, resignata
patiens anima, nuda ac munda evolans ad regna celestia
tris (ubi mille anni die unobreviores sunt) conscendit.

VI. Singulariter tamen aliam doctrinam ibidem aliam
comendat: Sciendum est, fideliterque retinendum, quod in
ne Deum purè intendente saepe gravis quaedam pressura et
gustia oboritur, quâ oppressus videtur sibi, Deum non per
tendisse, et ita omnium laborum suorum fecisse iacturam,
nemque perdidisse operam. Hinc jam pacem pectoris amittit,
ximique mororem et perturbationem incurrit. Hac autem pre
nonnunquam ex gravitate naturali seu indispositione, vel
xionis malitia nonnunquam ex influentia calis, vel aeris in
litate, nonnunquam vero ex maligni spiritus operatione, quæ
hujusmodi gravissimas iniectiones suas bonum hominem istum
turbare molitur, accidere solet. Sed hac suaviter declinat
sunt, cum benigna, tranquillaque mansuetudine, ita enim
bius vincitur. Unde non satis rectè faciunt quidam, qui pre
hanc violenter et impetuosè à se excutere, eandemque per
pere solunt, destruentes ac debilitates per hoc capita sua
nimis inordinatè Doctores et Dei amicos pio consilio
nilio accedunt, eripere se inde, et evadere cupientes, unde
magis implicantur, cum nemo facile eos extrahere, et ex
re quæ

re queat. Quamobrem ubi ista pressura & tempestas in homine
 exurgunt, haud secus faciat, quam solent homines facere, ubi
 tempestas oritur, & pluvia vel grandines cadunt. Tunc enim
 fugiunt omnes sub rectum, donec tempestas sopiatur, & plu-
 via cessent; ita & ipse, ubi intra se simpliciter sentit, ac de-
 prehendit, quod nihil velit, neque desideret nisi Deum, dum hanc
 pressuram corripitur, modeste subtiliterque fugiat, donec inte-
 gre sibi ipsi restituatur, simulque in vera resignatione, ac pati-
 entis abstractione humiliter sustinens, tranquillo ac benigno
 animo in hac afflictione Deum praestoletur.

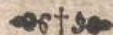
VII. Quoniam hi angores non modicè augentur ex eo ca-
 pite, quòd quis ex propria sua culpa ortos credat, idè in tali
 casu Operarius consilium S. Laurentij Justiniani de discipl. &
 perfect. mon. c. 18. col. 6. datum suggerat. Humani generis ad-
 versator Diabolus, ait, consuevit deprecantis animi memorià
 perpetrata culpa percutere, quatenus ex hoc amittat fiducià,
 & ex impedimento concepta pusillanimitatis non valeat de-
 votionis exercitia secundum consuetudinem peragere. Huic
 autè fallaci suasioni nequaquàm fides accommodanda est. Proinde
 Christi miles egregius caveat, ne confundatur, sed cum se pec-
 casse cognoverit, humiliter in spiritu ante pedes Domini se pro-
 sternat, confiteatur delictum suum Domino, blandisque verbis offe-
 sum mulceat dilectum, & statim gratia intelliget adesse pra-
 sentiam, per quam resumptis animis viribus & concepta fiducià,
 de cetero Domino quieto animo vacare valebit. In eundem
 sensum Taulerus apud Bloisium l. c. sic loquitur: Plerique aliquà
 molestià gravati ita mihi dicere consueverunt: Pater, male
 mecum agitur, diversis enim afflictionibus, multoque dolore
 perturbor. Et ego rectè cum illis agi pronuntio. Tum illi: non,
 aiunt, Domine, sed meà culpà id actum. Ad quod rursus ego:
 Sive tuà culpà id actum sit, sive non, crede, ipsam afflictionis
 Crucem à Deo tibi impositam, eidemque gratias agens sustine,
 & resigna te ipsum. Rursus illi: Sed magna intus aviditate,
 obscuritateque contabesco. Quibus ego; Feras, aio, dilecto Fili,
 patienter, & melius tecum agetur, quam si in magna, multaque
 sensibili devotione versareris.

VIII. Denique non modicam consolationem percipi-
 ent ejusmodi afflicti, si ipsi rationes, ob quas DEUS ejusmodi
 angores & desolationes immittit, proponantur, quarum sep-
 tendecim

tendecim enumerat Gerson Cancellarius *confid. 6. de*
Theol. nimirum 1. Ad superbiam retundendam vel
 dam. 2. Ad desiderium vehementius inflammandum.
 cognitionem propriæ vilitatis, ut homo sibi vilescat.
 induat viscera pietatis super aliorum desolatione. 5. Ad
 satisfactionem per dolorem illum sensibilem, quem patitur.
 6. Ut, qui possunt alios juvare, non ita se dedant inter
 solationibus, ut à charitatis negotijs & alijs juvandis
 hantur. 7. Ut experienciâ per hanc tentationem edoctus
 tures cæteras & melius discat, & efficaciter doceat. 8. Ne
 rat pro hac dulcedine DEI iussa. 9. Ad punitionem ve
 lium, tanquam si Pater tristiores filio faciem ostendat,
 omni modestia & custodia reddatur diligentior. 10. Ut
 telligat, non haberi hoc per propriam industriam, ne
 volentis aut currentis esse DEI, sed miserentis. 11. Ad
 gationem maris spiritualis, quod ex nimia quiete sordescit
 trahere solet, quas exagitatio, commotioque depellit.
 innotescat, an gratis timeat DEVM, & paratus sit absque
 pendio consolationum & suavitatum suo Imperatori deservire.
 13. Ne incipiat, dona DEI pro ipso diligere ipsis in
 rens, iisque se oblectans, cum tamen Pater indulgentissimus
 hac dispensatoriè subtrahat, ut cibum aut pomum, paratissimum
 terim hæreditatem & regnum. 14. Interdum ad conservandam
 nem corporis & virium, ne in lacrymis, gemitibus, & dulcedine
 ne sensibili tabescat, & deficiat. 15. Ut provocet DEVS, sicut
 Aquila pullos ad volandum, ut Mater filium ad horam requirit,
 quò instantius ille clamet, accuratius quærat, acriter
 stringat, & illa vicissim blandiatur suavius. 16. Ad exercendam
 patientiam, quia sic affici non est sine tribulatione magna
 & anxietate. 17. Et postrema, ut vel hinc conjiciat animam
 quantæ futura esset amaritudinis perpetua separatio, si tantum
 la subtractio sic afficit. Quæ omnes utilitates non modice
 nè excitare poterunt ad omnem angorem animi magnum
 cum alacritate tolerandum.

* *

*

§. IX.

Quomodo consolandi sint, qui graves tentationes patiuntur.

I. In primis his quoque exemplum Christi ob oculos ponatur; nam, ut rectè S. Hieronymus in c. 6. epist. ad Gal. discurret: *Si Salvator noster tentatus est, quis potest esse securus, intentatum se & vita huius maria transire?*

II. Conditionem vitæ humanæ in memoriam illis revocet, quæ, teste Jobo c. 7. est militia super terram; unde rectè pius Asceta l. 1. c. 13. ait: Non est homo securus in tentatione, quamdiu vixerit, quia in nobis est, unde tentamur, ex quo in concupiscentia nati sumus. Quam ob causam Christus non iussit nos orare, ut non habeamus tentationes, sed ut non inducamur, id est, vincamur ab illis.

III. Considerare illos jubeat, quòd, teste S. Jacobo, fidelis sit DEUS, atque a se non passurus sit, ut ultra vires tententur; si enim, ut rectè discurret S. Ephrem. l. de patient. Homines, cum tam parùm sciunt, sciunt tamen discernere, quantum oneris singula jumenta ferre valeant, tantùmque imponunt, quantum eorum vires tolerant: Si etiam Figulus vasa efformans novit, quantum ea tempore in igne relinquì oporteat, ne, si diutiùs relinquat, adurantur; si minùs, dissolvantur; quantum magis DEUS, cujus est infinita potentia & sapientia, novit, quibus tentationibus & probationibus indigeant animæ ipsi placere volentes, neque majores permittet, quam ipsarum utilitati conducant. Hinc meritò S. Augustinus in Ps. 61. hortatur: *Noli timere, permissum facere aliquid Tentatorem; habes enim misericordissimum Salvatorem. Tantùm permittitur illi tentare, quantum tibi prodest, ut exercearis, & probearis, ut, qui te nesciebas, à teipso inveniaris.*

IV. Ostendat illis, quam parùm illis Tentator nocere possit, nisi ipsi velint. Eum in finem pulcherrimam illam S. Augustini l. 197. de temp. sententiam illis in memoriam revocet, dum sic loquitur: *Sed dicit aliquis: Si alligatus est (Diabolus) quare adhuc tantùm prævalet? Verum est, Fratres charissimi, quia multùm prævalet, sed tepidis & negligentibus. & Deum in Veritate non timentibus. Alligatus est enim catenis,*
& ne-